

Grøn pulje i Aabenraa Kommune v. Katrine Callesen

Temadag om Grøn pulje 20. aug. 2025

Dagens emner

- Grøn pulje i Aabenraa Kommune
- Praksis og erfaringer fra de første puljerunder
- Lokalrådets rolle
- Revidering af adm. grundlaget
- Kvalificerede projektansøgninger

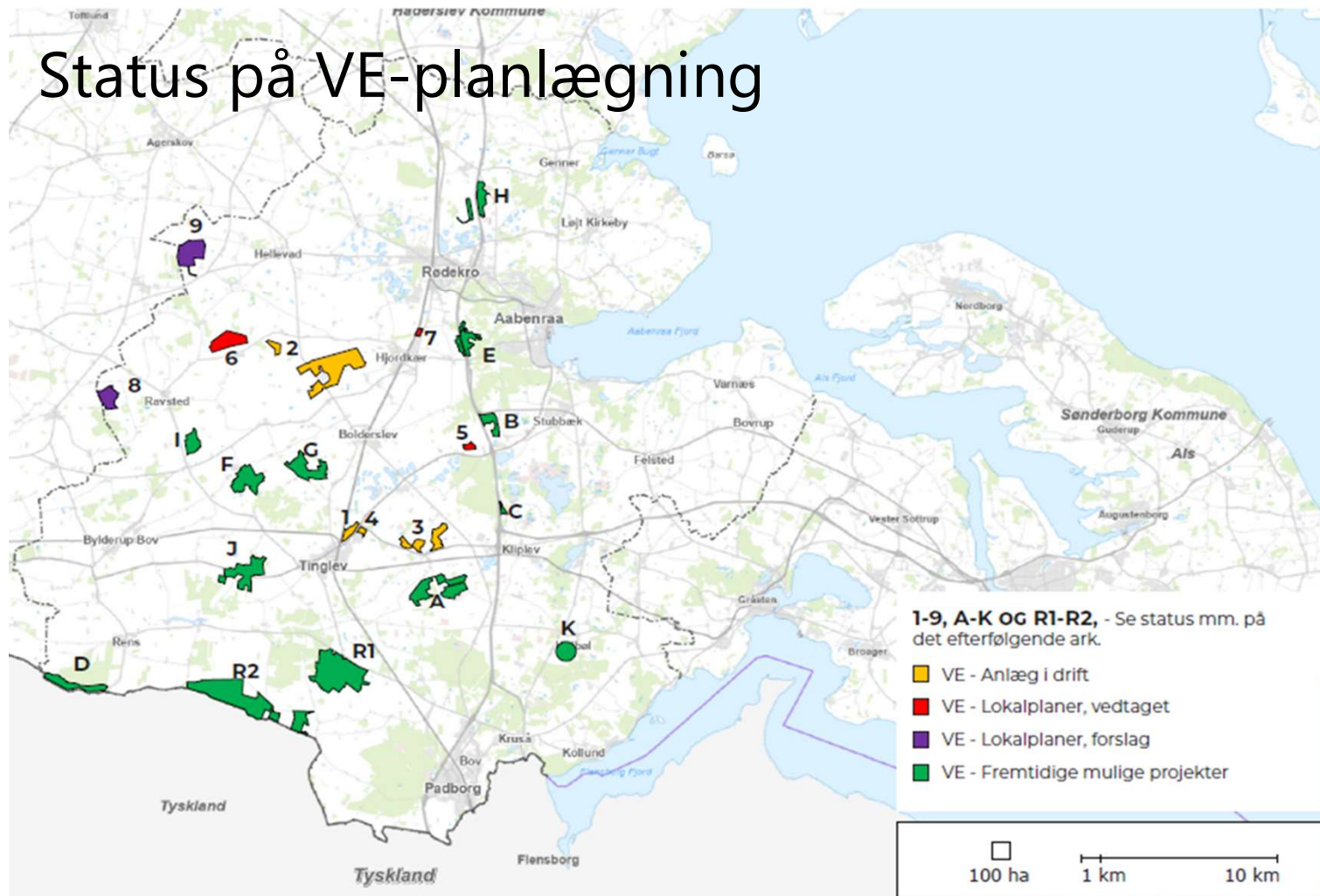

Kort om Aabenraa Kommune

- Knap 59.000 indbyggere.
- Heraf ca. 16.600 i Aabenraa by
- Geografisk en stor kommune 940,7 km²
- Store landområder – særligt vest for E45
- Byrådet vil den grønne omstilling
- Ambition om planlægning for VE der svarer til energiproduktion fra 3000 ha solceller
 - 6-8 gange større end kommunens eget forbrug i 2019
- Rigtig god placering og infrastruktur
- Brint, transformator, PTX, transportcenter og motorvej
- Nye store eksterne ønsker om VE

Status på VE-planlægning

Status på Grøn pulje

Pr. 5. juli 2025

Grøn pulje	I alt inkl. adm. bidrag på 8%	Tildelt til projekter i alt	Antal projekter (tilsagn/ansøgt)	Udbetalt til projekter i alt	Projekter realiseret / eller i gang
Bjerndrup, 2023	2,248 mio. kr.	2,081 mio. kr.	8/17	1,708 mio. kr.	7/8
Hjolderup, 2023	9,508 mio. kr.	8,775 mio. kr.	29/38	7,273 mio. kr.	25/29
Tinglev, 2024	0,580 mio. kr.	-		-	-

- Pt. restmidler ca. 250.000 kr., skal udmøntes igen i hele kommunen
- To projekter der ikke realiseres / tre projekter der endnu ikke er igangsat.

Potentielle Grøn pulje-midler

Titel	Status	Brutto ha / vindmøller	Grøn pulje jf. ansøgningen, tidl. lov, mio. kr.	Grøn pulje jf. ansøgningen, ved ny lov medio 2024, mio. kr.	Potentiel Grøn pulje
Torp	Godkendt	36 / 0	1,100	-	2026-2027
Fogderup	Godkendt	118 / 0	2,300	-	2026-2027
Svejlund	Under planlægning	142 / 0	-	9,4	2027-2035
Ravsted	Under planlægning	82 / 0	-	6,9	2027-2035
Bølå og Eggebæk	I proces	850 / 8	-	75 - 100	2028-2035
Øvrige	I proces	1200 / 9	-	100	2027-2035
I alt anslået		2400/ 17	3,8	200	

Introduktion til Grøn pulje

Puljens formål

Projekter der er til gavn for

- lokalsamfund og naboer til nye VE-anlæg
- kommunen som helhed

Understøtte

- attraktive lokalsamfund
- nedbringe CO2 aftryk

Introduktion til Grøn pulje

Hvad støtter puljerne?

Alle projekter skal have et almennyttigt formål

Lokale projekter

- formål der eks. støtter fællesskaber, kulturlivet, forsamlingshuse mm.

Grønne projekter

- formål der eks. støtter CO2 reduktion, biodiversitet, klimaskærm mm.

Bred vifte af projektmuligheder

Driftstilskud i op til fem år efter etablering af nye anlæg.

Introduktion til Grøn pulje

Fordelingsprincip

Administration: 8 %

Udvalget for Plan, Teknik og
Landdistrikter:

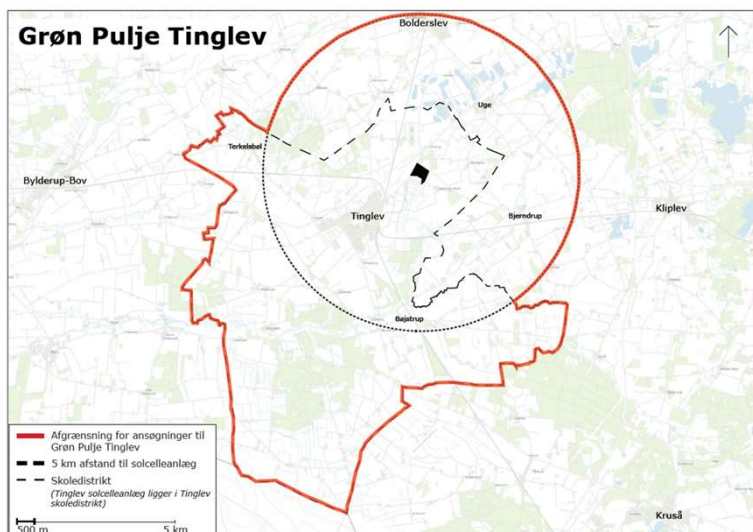
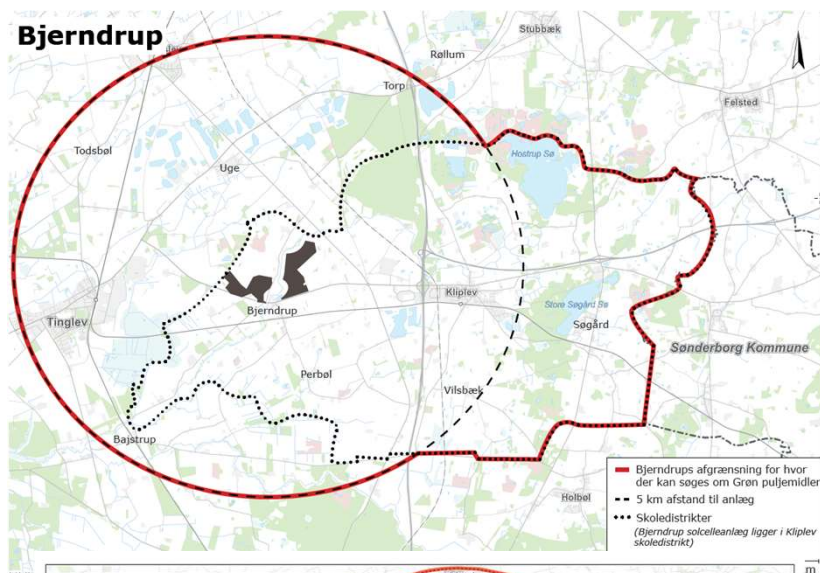
- ca. 75 %
- lokale projekter

Udvalget for Bæredygtig Udvikling:

- ca. 25 %
- grønne projekter

Introduktion til Grøn pulje

Støtte i to etaper

1. Ansøgningsrunde

Støtte tildeles kun projekter i VE-anlæggets nærområde:

- Ca. 5 km radius fra VE-anlæg
- Skoledistrikt for VE-anlæg

2. Ansøgningsrunde

Støtte tildeles projekter i hele kommunen

Afvikles kun hvor der er overskydende midler efter ansøgningsrunde 1

Helhedsvurdering af ansøgninger

- **Projekter i fysisk nærhed** til VE-anlægget vægter højere end projekter længere væk

Vurderingskriterier, der kan lægges vægt på

- Om projektet understøtter og **styrker lokalsamfundets attraktivitet**
- I hvor høj grad der er **lokal opbakning** til projektet
- Projektets originalitet og nytænkning
- Om projektet bidrager til en bæredygtig udvikling
- I hvor høj grad projektet **spiller sammen med planer** og projekter i lokalområdet eller generelt i kommunen
- **Projektets parathed, kvalitet og realiserbarhed**
- I hvilken grad der er **medfinansiering**

	bredde 6: bredde 25			
Vurderingskriterier Bedømmelse 0-3 (maks 27) (0: opfylder ikke, 1: lav grad, 2: nogen grad, 3: høj grad) I hvor høj grad opfylder/understøtter puljen følgende:	Fællesspisning Louise Jessen 89334 værdi note		Ny løbebane Sport- und Kulturzentrum Tingleff 91483 værdi note	
Fysisk nærhed til VE-anlægget (Projekter i fysisk nærhed til VE-anlægget vægter højere end projekter længere væk) (1 km. 3; 1-5 km: 2; over 5: 1; udenfor: 0)	3	under 1 km.	2	
Understøtter og styrker lokalsamfundets attraktivitet	2		2	
Lokal opbakning	2	Jf. ansøgningen bakker naboerne op.	3	Opbakning fra lokalråd, flere samarbejdspartner
Projektets originalitet og nytænkning	0	0: opfylder ikke 1: I lav grad 2: I nogen grad 3: I høj grad		
Bidraget til en bæredygtig udvikling (inkl DK2020 klimaplan)	2			

	0	1	2	3
Almen værdi			2	
Medfinansiering	0			
Projektets parathed, kvalitet og realiserbarhed				3
Synergi med lokale og kommune planer og projekter			2	
Bidraget til en bæredygtig udvikling	1			
Projektets originalitet og nytænkning	1			
Lokal opbakning			2	
Understøtter og styrker lokalsamfundets attraktivitet			2	
Fysisk nærhed til VE-anlægget			2	

Vurdering i praksis

- Falder projektet inden for rammerne
 - Gråzoner...

Vurderingskriterier

- Skala fra 0 – 3
 - Pejling
 - Vanskeligt med bløde kriterier, som
 - Styrke lokalområdets attraktivitet
 - Bæredygtig udvikling
 - AI?

Kan projektet realiseres?

- Frivillighedsvejleder /byg
- Screening hos Plan, Trafik, Byg, Kultur- og Fritid

Projekter der har fået støtte

- Renovering og energiforbedring af forsamlingshuse
- Kunstgræsbane
- Legepladser
- Stiforbindelser og forbedringer af naturområder
- Varmepumpe, fjernvarmetilslutning / solceller
- Et shelter / bålhytte

Primært folkeoplysende foreninger, lokalråd og forsamlingshuse

Grønne projekter hurtigst realiseret – eks. solceller og energiforbedringer

Lokalrådets rolle

Involvering af lokalråd

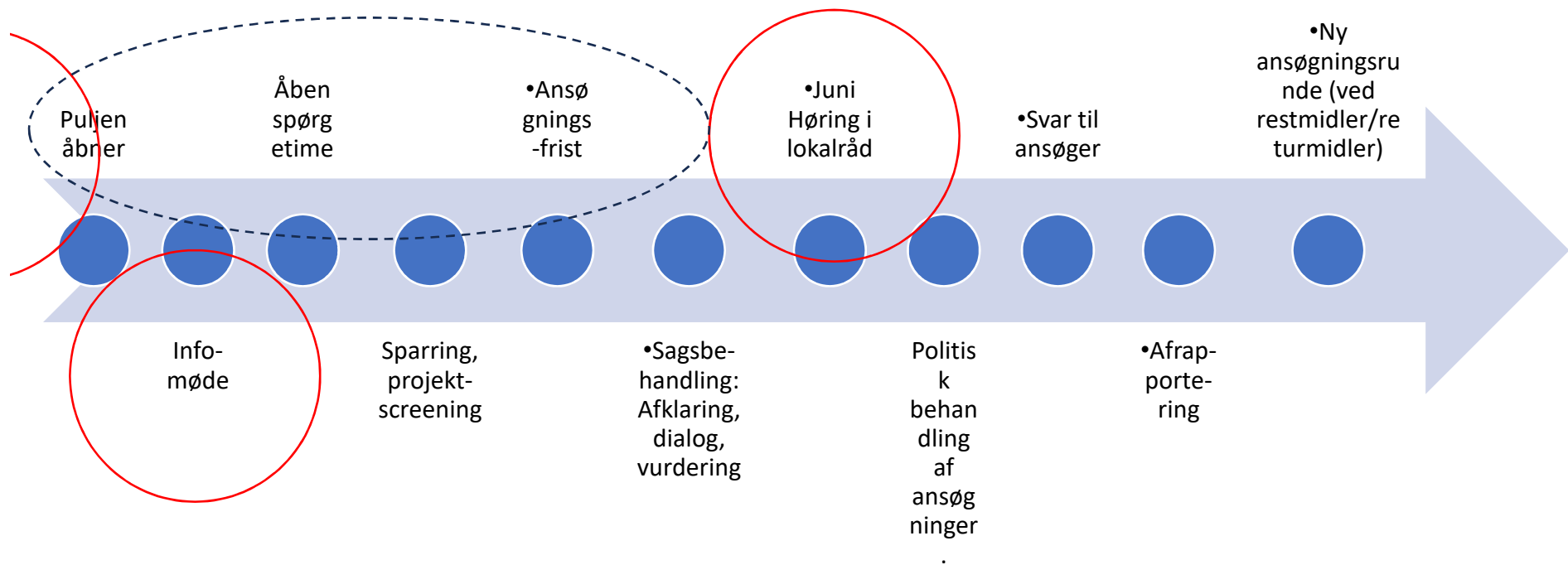

- Kommunens officielle samarbejdspart vedr. generel udvikling i lokalsamfundet

Adm. grundlag:

- *"Lokalråd skal inddrages vedr. ansøgninger i deres område.*
- *Lokalrådenes bemærkninger indgår i forvaltningens samlede vurdering af ansøgninger, som ligger til grund for indstilling til politisk beslutning."*

Procesplan for pulje-runde

Lokalrådets rolle

Lokalrådets bemærkninger

Inviterer repræsentanter fra lokalråd til møde

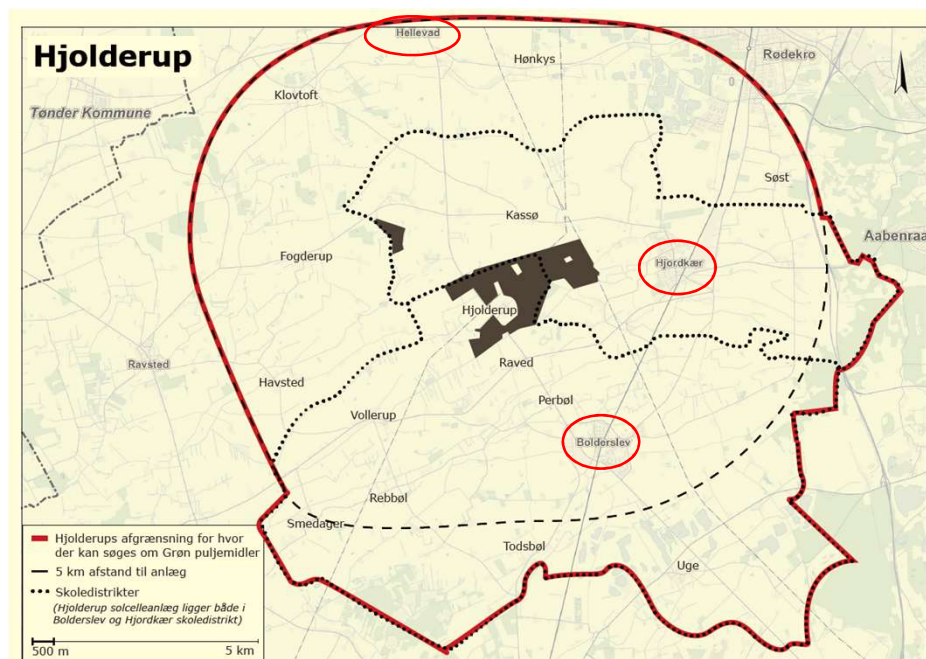
Gennemgår ansøgninger

- Dialog om hver ansøgning
- Deres input

Generel standard bemærkning

- Opbakning
- Opbakning med justeringer
- Ingen opbakning

Input indgår i den samlede vurdering til politikerne

Erfaring og dilemmaer

- Lokalrådene i udgangspunktet meget saglige og reelle i deres input
- Giver et godt indblik i projekterne – har ansøgerne reelt lokal opbakning, spiller ansøgningen sammen med andre lokale projekter mm.
- Tre lokalråd på samme møde
 - Nysgerrige på hinandens projekter
 - Så muligheder og værdi i at tænke projekter sammen

Obs.

- Vil helst ikke tale et projekt ned
- Egne (lokalområdet) projekter, som de ønsker at fremme
- Er de repræsentative og "objektive"
- Vores rolle på mødet
- Hvordan fremlægges lokalrådets bemærkning? Lokale dilemmaer, hvis de "ikke" bakker op?

Lokalrådets rolle

Lokalrådets rolle lokalt

Lokalrådene indtager meget forskellige roller

- Koordinerende
- Prioriterende
- Sparringspart
- "Projektejer" for projektgrupper

Opfordrer ansøgere til dialog med lokalråd

- sikre samspil med andre tiltag
- udviklingsplan / større projekter
- lokal viden

Alle kan og må søge...

- lokalt samarbejde vægter tungt

Afsæt for nyt administrationsgrundlag for Grøn pulje

- Potentielt
 - 10 – 15 grønne puljer fra 2027
 - op mod 200 mio. kr.
- Komplekst pga.
 - nye rammer med rater for Grøn pulje
 - antallet af potentielle grønne puljer i kommunen
 - afrapporteringer til styrelsen
- Lovgivning og administrationsgrundlag - forsimples eller komplicerer Grøn pulje yderligere for borgere og kommune.

Én fælles versus særskilte puljer

Én grøn Pulje

- Borgerne skal kun forholde sig til én
- Imødekomme større projekter
- Ikke sikre nærområdet - skepsis
- Adm. udfordring

Pulje A

Pulje B

Pulje C

Pulje D

- Målrettet nærområder
- Mange mindre beløb i rater
- Mange puljer

Politisk retning for ny Grøn pulje

- Puljen skal understøtte almennyttige og bæredygtige projekter, attraktive lokalsamfund, **langvarig værdi** og den grønne dagsorden.
- Én fælles Grøn pulje
- Nærheds- og fordelingsprincip
 - Det tilstræbes at 1/3 af den samlede pulje prioriteres til projekter i nærområder til VE-anlæg (5 km. radius)
 - Den øvrige del af puljen prioriteres til projekter i hele kommunen herunder nærområder
- Ét beslutningsudvalg
- Min. 50.000 kr.

Begrænsninger og gråzoner i Grøn pulje

- støtte til kernefunktioner i landdistrikterne, som købmanden, institutioner mf.
 - de tyske skoler
- cykelstier, men nej til... skoler
- bygningsfornyelse?
- anparter i VE-anlæg?
- nærmeste naboer?

Tidskrævende at afklare gråzoner

Kvalificerede projektansøgninger

- Mange projekter er "standard" (legeplads, renovering).
- Mangler ofte: Hvem skal bruge det? Hvordan aktiveres det? Hvordan hænger det sammen med andre tiltag?
- Sidste øjeblik

Hvordan styrker vi processen?

- Dialog og sparring inden ansøgningsfristen.
- Borgermøder / inspiration / åben café.
- Forprojekter: muliggør kvalificering af ideer før den store ansøgning
- Udviklingsperspektiver for lokalsamfund i nærheden
- Pt. mange ressourcer efter fristen på afklaringer

Indhold i de gode projekter

- Merværdi / langsigtet værdi for lokalsamfundet.
- Samspil med andre initiativer / udviklingsperspektiver.
- Bidrager til bæredygtighed og fællesskab.
- Understøtter kernefunktioner og attraktive fællesskaber
- Har plan for drift.
- Giver noget retur til lokalsamfundet.
- Eks. energifællesskab, bynær skov og natur, mobilitetsløsninger, boliger
- Case: Solceller på foreningstaget

Projekt-ideer

- Cykelstier, forbindelser ud i naturen og mellem samfund
- Energirenovering i forsamlingshuse og samlingssteder
- Udviklingsperspektiver
- Bosætning og velkomst i lokalsamfund
- Opkøb af jord til natur – bynærskov, naturgenopretning, sikring af drikkevand
- Forprojekter til energifællesskaber og projektforslag til fjernvarme
- Bedre mobilitet – delebiler, landsbybus, fælles el-cykler
- Vandværker
- Regnsvandsbassiner – rekreative faciliteter og tilgængelighed, Arwos

Kommunens rolle og krav

- I hvilket omfang skal og kan vi give sparring?
- Rådgivere, kommune... ?

Dilemmaer:

- Frivillige vs. professionelle ansøgninger
- Kan/skal vi kræve og forlange mere kvalificerede ansøgninger?
- Stort ansvar 200 mio. – kommune og lokale

Hvem
bestemmer,
hvad et godt
projekt er?

Hvem
bestemmer,
hvad de lokale
har brug for?

Spørgsmål til fælles drøftelse

- Hvordan arbejder I med at kvalificere projekter / ansøgninger fra borgere?
- Hvad kan vi gøre for at få de gode projekter i spil?
- 2 og 2 i fem minutter
- Fælles – de gode input

Sparring

Kan vi bruge hinanden?

- sikre at Grøn pulje – giver et reelt løft i vores lokalsamfund og landdistrikter

Administrativ praksis

Gråzoner – juridiske afklaringer

Spørgsmål

Tak for i dag

www.aabenraa.dk/groenpulje